

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Filozofická fakulta
Historický ústav

Oponentský posudek

Autor: **Eliška Horníková**
Studijní program: B 7105 / Historické vědy
Studijní obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví
Název:
Život a dílo Josefa Ladislava Píče. S důrazem na jeho působení ve východních Čechách a tvorbu sbírek Musea Království českého

Vedoucí práce: PhDr. Milan Slezák, Ph.D.
Oponent: Mgr. Lenka Doová, Ph.D.

Předkládaná BP Elišky Horníkové se zabývá životem a dílem J.L.Píče s důrazem na jeho působení a spolupráci s badateli (viz např. Ludvík Domečka) v severovýchodních Čechách. BP má rozsah 74 stran základního textu (s. 10–83) a 16 stran příloh: 1) publikační činnost J.L.Píče (s. 84–89) a 2) obrazová příloha (s. 90–99). Práce je rozdělena do 4 základních kapitol; 1) Profesní působení Josefa Ladislava Píče 2) Působení Josefa Ladislava Píče a archeologie ve východních Čechách 3) První prehistorická sbírka v Museu Království českého 4) Píčova družina.

V první kapitole (2) se autorka věnuje profesní dráze J.L.Píče s přihlédnutím ke sporu o pravost rukopisu královedvorského, jehož eskalace se bezpochyby stala hlavní příčinou jeho dobrovolného odchodu ze života. V textu jsou chyby či určité nejasnosti viz např.: Náplní archeologie není „*dávat hmotné předměty*“, jak píše autorka na s. 18 („...*archeologii, která mu [J.L.Píčovi] byla schopna dát hmotné předměty,...*“). Dále: „Později *Malice česká* vydala první díl publikací *Dějiny národa ruského*, které však nebylo dokončeno.“ (s. 14). Kvůli gramatickým chybám není jasné, co přesně nebylo dokončeno; první díl, publikace nebo *Dějiny národa ruského*? Dle K. Sklenáře byl první díl dokončený, ale nedočkal se pouze svého pokračování (viz. Sklenář, K.: *Archeolog Josef Ladislav Píč jako muzejník v Národním muzeu*, s. 85). Nadto místo na zmiňovanou publikaci se autorka odkazuje na literaturu (Turek).¹ Obdobně se diplomantka odkazuje při zmínce Píčových studií na s. 19 (*Jak vypadali naši předkové, Lázně staroslovanské, Mužský a jeho okolí v ohledu archeologickém*), kde je zdrojem B. Svoboda. I když je jedna z příloh BP přímo věnována seznamu děl J.L.Píče, odkazy na sekundární zdroje ve většině případů² naznačují, že autorka publikační činnosti samotné nevěnovala více pozornosti. Za problematické považuji citace J.L.Píče a jeho vyjádření k rukopisu královehradeckému, který odvezl na paleografické posouzení do zahraničí. Eliška Horníková

¹ Stejným způsobem se autorka odkazuje na s. 16, kde by měl následovat odkaz na Národní listy, nikoli na literaturu (BLUMLOVÁ, D. – JIROUŠEK, B.: *Čas pádu Rukopisů. Studie a materiály*, s. 60–61.)

² Vyjma svazků *Starožitností země české*.

opět cituje primární zdroj z literatury, přitom dle seznamu pramenů a literatury Píčovu pozůstalo procházela.

Podkapitola 2.1. *Píčov tragický konec pohledem prof. dr. Jana Kryštůfka* působí nekonzistentně. Autorka sama nevyvětluje vztah Kryštůfka a Píče (vyjma 1 zmínky v předchozí citaci pramene), není tedy jednoznačné, proč si zrovna zvolila jeho pohled. Nadto u Píčových amatérských kolegů z oboru se podrobně věnuje minimálně jejich profesnímu životu, stručnou zmínku by si tedy zasloužil i J. Kryštůfek.

Kapitola třetí se věnuje působení J.L.Píče v severovýchodních Čechách a jeho spolupráci s jednotlivými badateli (Ludvík Domečka, Josef Hladík, Jan Honza, Jindřich Klecanda, Josef Koudelka, Mořic Lüssner a Píčov laborant Václav Landa)³ ve stručných medailoncích. Následuje zběžné zhodnocení jednotlivých archeologických nalezišť (Měnik, Písek u Chlumce nad Cidlinou, Lochenice, Nepochy, Čistěves, Předměřice nad Labem, Chloumek, Hustiřany, Černilov, Malá Skalice, Jeníkovice, Hořenice, Nechanice a okolí, Nepasice, Ohnišťany, Jeřice, Březovice, Hvozdnice, Běstvin, Třebovčice, Pardědub, obl. mezi Hradcem Králové a Chlumcem nad Cidlinou, Třebešov, Opočno, Lípa).⁴

Kapitola čtvrtá se věnuje Muzeu Království českého od jeho založení k prvním prehistorickým sbírkám, sálům, sbírkovým materiálům a pracovním podmínkám muzea. Závěr kapitoly se věnuje Píčovým nástupcům ve funkci kustoda. Obě kapitoly jsou založené především na sekundárních zdrojích.

BP Elišky Horníkové je obsáhlou kompilací odborné literatury, která je v textu taktéž hojně citována. Autorka se k citacím ale většinou nevyjadřuje, jsou pouze zakomponované do vlastního textu BP. Diplomantka se snaží pracovat s prameny (převážně fond J.L.Píče Archivu Národního muzea),⁵ ale některé primární zdroje vztahující se přímo k J.L.Píčovi jsou citované z literatury.

Za vážný nedostatek BP považují chybně rozdělené materiály na prameny a literaturu. Eliška Horníková bohužel považuje vzpomínky Jana Kryštůfka na J.L.Píče za literaturu (KRIŠTŮFEK, J. – WANĚK, J.: *Píčov poslední odkaz*. Praha 1914.).

U ostatních publikovaných materiálů lze přijmout fakt, že je autorka považuje čistě za odbornou literaturu a nedívá se na ně jako na dobové materiály, ale v úvodu by se ke své selekci zdrojů měla minimálně vyjádřit.

Alarmující jsou časté citace bez řádného odkazu na zdroj (s. 15–16, 19, 21, 23, 29, 32–33, 38, 41, 47, 50, 52–54). Za každou citaci musí následovat odkaz na zdroj. Na s. 54 je citováno z korespondence mezi Branišem a Píčem, ale odkaz je na literaturu (Sklenář). Stejně tak dopis J.L.Píče hraběti Thunovi je citován opět z práce K. Sklenáře (pozn. 308).

Kapitoly 5.1.–5.5. věnované Píčově družině jsou kompilací dvou zdrojů, jejichž autorem je K. Sklenář. Místo, aby autorka z Píčovovy korespondence přiblížila osobní vazby či výzkum skupiny amatérských archeologů, cituje dopis J. Felcmana Píčovi, v němž se zmiňuje o takové samozřejmosti, jakou je neschopnost provádět terénní průzkum v zimě. V další citaci nám

³ s. 27–31.

⁴ s. 31–46.

⁵ Pokud fond J.L.Píče nemá inventární číslo ani signatury, měla by autorka tuto skutečnost uvést alespoň v úvodu. Písemná pozůstalost L. Domečka v SOKA Hradec Králové inventární pořadové číslo má, ale v BP není uváděno.

autorka přibližuje Felcmanův dopis týkající se výzkumu, ale více než lokality nám neuvádí, nadto opět cituje korespondenci z literatury (Sklenář).

U některých odkazů na zdroj se diplomantka odkazuje na emailovou komunikaci s pracovníky muzea (viz např. pozn. 71), ovšem jde o informace, které si mohla bez větších nesnází opatřit v odborné literatuře (viz „*Někteří amatérští archeologové, jinak třeba právníci nebo lékaři, často výzkumy financovali z vlastní kapsy. Bylo to dost rozmanité, záleželo na autorovi výzkumu.*“). Nerozumím tedy, proč se studentka odkazuje na e-mail dr. Miroslava Nováka. Naznačuje to nedostatečnou heuristiku. Obdobně pak pozn. 119: „*Tuto informaci poskytl numismatik MVČ PhDr. Vojtěch Brádle.*“ I dr. V. Brádle musel odněkud tuto informaci získat... („*Nakonec se do zemského muzea několik denárů dostalo a do dnešních dnů je v Muzeu východních Čech jen menší část tohoto depotu*“, s. 35).

Inventární karty archeologické podsírky Oddělení pravěku a antického starověku NM jsou uváděny jako zdroj v řadě poznámek či samotném textu BP, ale chybí v závěrečném seznamu zdrojů.

I přes výše uvedené výtky Eliška Horníková, studentka oboru prezentace a ochrany kulturního dědictví, prokázala schopnost základní orientace v primárních i sekundárních zdrojích a svůj cíl BP – podat přehled o lokalitách, na kterých Josef Ladislav Píč prováděl výzkumy ve spolupráci s badateli působícími v severovýchodních Čechách, i zmapování aktivit Musea Království českého – taktéž splnila, byť se orientovala především na literaturu.

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou.....

V Olomouci 8.6. 2015

Mgr. L. Doová, Ph.D.
oponent